

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบาทการเป็นสื่อกลางในสังคมของหนังสือพิมพ์ซึ่งดูอย่างผิวเผินแล้วเหมือนกับว่าเป็นบทบาทธรรมดาซึ่งไม่มีผลทางการเมืองเพราะเป็นการรายงานข้อเท็จจริงเป็นส่วนใหญ่นั้นแต่แท้ที่จริงแล้วบทบาทประการนี้เป็นบทบาทที่สำคัญมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่ว่าจะเป็นระบบประธานาธิบดี เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ระบบรัฐสภาเช่นประเทศอังกฤษ ประเทศไทย หรือระบบกึ่งประธานาธิบดี เช่นประเทศฝรั่งเศส มีหลักสำคัญยิ่งคือประชาธิปไตยเกิดจากเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของประชาชน ประกอบด้วยการเลือกตั้ง

โดยที่เสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นของประชาชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย สื่อมวลชนจึงมีบทบาทอย่างสูงต่อการปกครองในระบอบนี้กล่าวคือสื่อมวลชนจะเป็นผู้แสวงหาข่าวสารและเสนอข้อมูลข่าวสารรวมทั้งความคิดเห็นทุกชนิดทั้งทางด้าน การเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ ให้แก่ประชาชนเพื่อประกอบการวินิจฉัยหรือตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องการเมือง นอกจากนี้สื่อมวลชนก็จะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีความสนใจต่อกิจการบ้านเมืองมากขึ้นและใช้สิทธิเสรีภาพในทางการเมืองตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติ อาทิ การแสดงประชามติ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในระดับชาติหรือในระดับท้องถิ่น ฯลฯ อันเป็นผลดีแก่การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยซึ่งมีเจตนารมณ์ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด(กุลพล พลวัน,2532 :604)

ประเทศไทยยึดถือรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นการปกครองที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการดำเนินงานในระบอบประชาธิปไตยก็คือ “การเลือกตั้ง” ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถทบทวนสัญญาประชาคมได้ ทำที่และพฤติกรรมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเรื่องการเลือกตั้งสำหรับสังคมที่กว้างใหญ่และทันสมัยมากขึ้นนั้นหลักไม่พ้นหน้าที่ของกระบวนการสื่อสารโดยเฉพาะการสื่อสารมวลชนที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงการเลือกตั้งเป็นตัวกำหนดทิศทางของประชาธิปไตย ก็อาจสรุปได้ว่ากระบวนการสื่อสารมวลชน

นั้นสามารถทำให้ระบบประชาธิปไตยดำรงอยู่และทำหน้าที่ได้ (สุรพงษ์ ใสธนะเสถียร, 2534) สื่อมวลชนทุกประเภทโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หนังสือพิมพ์” นั้นมีบทบาทสำคัญอย่างมากในการเลือกตั้งทุกครั้ง วิธีการปราศรัยหาเสียงแม้ในเขตเลือกตั้งที่โดยเนื้อแท้แล้วประชาชนไม่ให้ความสนใจกับ การไปฟังปราศรัยก็อาจมีความสำคัญขึ้นมาได้ ถ้าหนังสือพิมพ์ให้ความสนใจรายงานข่าว (สมบัติ จันทร์วงศ์, 2530 :40)

การรายงานข่าวสารการเมือง โดยเฉพาะกรณีการรณรงค์การเลือกตั้งมีหลายวิธี แต่วิธีที่สื่อมวลชนนิยมใช้ปฏิบัติคือการตัดสินใจว่าจะลงข่าวสารกรณีการเลือกตั้งในปริมาณเนื้อที่เท่าใด จำนวนมากน้อยแค่ไหน หรือจะลงเกี่ยวกับตัวผู้สมัครอย่างไร

ปาเลซ และ เอนแมน (Palez and Entman, 1981:29) ให้ความเห็นในกรณีการนำเสนอข่าวสารเลือกตั้งว่าในกรณีทั่วไป ผู้สมัครปรารถนาที่จะให้ตัวเองเป็นข่าวมากที่สุดผู้สมัครที่นักข่าวหรือบรรณาธิการไม่ให้ความสนใจจะพบกับปัญหาในการรณรงค์การเลือกตั้งเนื่องจากจะไม่เป็นที่คุ้นเคยหรือไม่เป็นที่รู้จักต่อสาธารณชน นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของการได้รับทุนสนับสนุน หรือแม้แต่อาสาสมัครในการช่วยหาเสียงเลือกตั้ง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลพวงจากการที่บรรณาธิการหรือนักข่าวไม่ให้ความสนใจ ซึ่งสิ่งที่กล่าวมานี้ล้วนเป็นเรื่องราวที่ทำให้ผู้สมัครมีโอกาสชนะน้อยลงไป

ในส่วนของประเด็นการรายงานเนื้อหาข่าวสารการเลือกตั้งนั้นผู้สื่อข่าวมักนิยมนำเสนอในรูปแบบของเกมการแข่งขัน (Horserace) ซึ่งมีลักษณะการเขียนแบบสร้างความตื่นเต้น เร้าใจ สามารถทำนายและคาดคะเนผลได้ เช่นการนำเสนอในลักษณะของการสำรวจประชามติ โดยการนำเสนอประเด็นเหล่านี้อยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นความจริงซึ่งผู้สื่อข่าว หรือบรรณาธิการมองว่าการเขียนในเชิงเน้นเกมการแข่งขัน (Horserace) สามารถดึงดูดใจผู้รับสารได้เป็นอย่างดี กรณีที่เห็นได้ชัดจากตัวอย่างการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารการเลือกตั้งประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีระยะเวลาหลายเดือนแต่จะเห็นถึงพัฒนาการของผู้สมัครซึ่งเปรียบเสมือนตัวละครที่แสดงโลดแล่นไปตามบทบาท

แต่อย่างไรก็ตาม ดังได้กล่าวในเบื้องต้นแล้วว่า ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น การเลือกตั้งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง ประชาชนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งควรได้รับทราบข้อมูล

เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งให้มากที่สุด เช่น ประวัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งทางด้านวิทยุ คณิตศาสตร์ ความสามารถ ประสบการณ์รวมถึงนโยบายของผู้นั้นในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชนข้อมูลเหล่านี้ ประชาชนได้รับทราบจากทั้งทางด้านผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือจากบุคคลอื่น ๆ ที่สามารถให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองว่ามีข้อดี ข้อเสียประการใด อันจะช่วยให้ประชาชนสามารถตัดสินใจได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

นักรัฐศาสตร์หลายคนจัดเอา “ข่าวสาร” เป็นทรัพยากรทางการเมืองอย่างหนึ่งซึ่งเป็นตัวกำหนดอำนาจหรืออิทธิพลทางการเมืองของบุคคล นอกเหนือไปจากทรัพย์สินสมบัติ ฐานะทางสังคม ตำแหน่งหน้าที่ อำนาจหน้าที่ การศึกษา การครอบครองของรัฐ ฯลฯ ข่าวสารทางการเมืองจะมีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับความสนใจ ความกระตือรือร้นทางการเมือง ข่าวสารจะช่วยลดความไม่แน่ใจ (Uncertainty) และช่วยให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพมากขึ้น ความรู้สึกไม่แน่ใจทางการเมือง ความรู้สึกว่าตนเองมีความรู้้น้อยเกี่ยวกับเรื่องการเมืองดูเหมือนจะเป็นที่มาสำคัญของความนิ่งเฉยทางการเมืองระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยจึงไม่สามารถจะเป็นไปได้ถ้าประชาชนทั่วไปไม่มีความรู้ถึงความเป็นไปของการเมืองการปกครองบ้างเลย

ประการสำคัญเราต้องไม่ลืมว่าหนังสือพิมพ์เป็นกิจการที่มีบทบาทคาบเกี่ยวกันระหว่างความเป็นธุรกิจที่ต้องลงทุนเพื่อแสวงหากำไร (เพื่อความอยู่รอดของกิจการ) กับความเป็นประหนึ่งสถาบันสาธารณะที่ต้องรับผิดชอบต่อความอยู่รอดของสังคมมีภาระหน้าที่เป็นปากเสียงแทนประชาชนบนผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมในสองบทบาทนี้ทำให้สถานะของหนังสือพิมพ์แตกต่างจาก “สินค้า” ประเภทอื่น (มาลี บุญศิริพันธ์, 2534 :155)

ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์มีลักษณะที่เป็นธุรกิจเต็มตัวมากขึ้น เนื่องจากการลงทุนผลิตหนังสือพิมพ์สักฉบับจะต้องใช้เงินทุนจำนวนมากเพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ด้วยข้อจำกัดทางเศรษฐกิจของการลงทุน ทำให้การผลิตหนังสือพิมพ์ต้องถูกจำกัดวงลงเพียงบุคคลบางกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีสามารถออกหนังสือพิมพ์ได้เท่านั้น ความวิตกในเรื่องการผูกขาดธุรกิจหนังสือพิมพ์ได้เพิ่มทวีขึ้นเมื่อลักษณะหน้าที่ของกิจกรรมมิใช่เพียงการแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียวเหมือนกับธุรกิจประเภทอื่นๆ แต่จำเป็นต้องตระหนักถึงภาระความรับผิดชอบต่อฐานะผู้ประกอบการที่พึงมีต่อสังคมผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของผู้อ่านและการกำหนดสร้างสรรค์ประชาชาติตลอดจนค่านิยมในสังคม (มาลี บุญศิริพันธ์, 2534 :156)

ประเด็นที่น่าสนใจคือสื่อมวลชนโดยเฉพาะ “หนังสือพิมพ์” นำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้รับข่าวสารเพื่อการมีส่วนร่วมในทางการเมืองเพียงใดในลักษณะใด โดยเฉพาะกรณีข่าวสารการเลือกตั้งเป็นข่าวสารการเมืองประเภทหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจติดตามกันมาก ข่าวประเภทนั้นนอกจากจะมีผลต่อผู้รับข่าวสารในด้านความคิด ความเข้าใจแล้ว ยังมีผลต่อการตัดสินใจทางการเมืองด้วย เป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจัยในการนำเสนอข่าวสารการเลือกตั้งมิได้ขึ้นอยู่กับสื่อมวลชนเท่านั้นแต่ยังขึ้นกับปัจจัยทางด้านสถานการณ์ทางการเมืองและสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในขณะนั้น(สุรพงษ์ โสธนะเสถียร,2530)

ปรากฏการณ์หนึ่งที่น่าสนใจจากการเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานครครั้งล่าสุด(ครั้งที่ 5)เมื่อวันที่ 2 มิ.ย. 2539 จะพบว่าสื่อมวลชนมีบทบาทที่ชัดเจนอย่างมากในการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้สมัครทั้งอิสระ และสังกัดพรรค กับ ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เมื่อกล่าวถึงความสำคัญของประเด็นการนำเสนอ การรายงานข่าวสารเพื่อการเลือกตั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ตามประเด็นหลัก 2 ประการดังนี้คือ

1. เน้นเกมการแข่งขัน (Horserace Coverage)
2. เน้นสาระ (Substantive Coverage)

ทั้งนี้ มีงานวิจัยต่างประเทศได้ ศึกษา ข่าวสารเลือกตั้ง โดย คีท ซินแคลร์ (Sinclair, 1982:598-602) ศึกษากรณีการรายงานข่าวสารการเลือกตั้งทั่วไป ในปี 1979 ซึ่งผู้วิจัยมองว่า การนำเสนอข่าวสารการณรงค์เลือกตั้งจะเป็นไปในทิศทางใดระหว่างประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือประเด็นเน้นสาระ โดยอ้างถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้คือ เกรเบอร์ (Greber) พบว่า ในปี 1968-1972 ความสนใจในการนำเสนอข่าวการเลือกตั้งประธานาธิบดีจะหันมาเน้นที่ประเด็นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นสาระ เช่นเดียวกับงานของ ฮอฟสเทลเลอร์ (Hofstetter) พบว่าแม้แต่การนำเสนอประเด็นทั้งสองนี้ในโทรทัศน์ การเลือกตั้ง 1972 เน้นไปที่แง่มุมของประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน นอกจากนั้น แพทเทอร์สัน (Patterson) กับโรบินสัน (Robinson) สังเกตพบแนวโน้มเดียวกันในการรณรงค์การเลือกตั้งในปี 1976

ในการนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันนั้นมิตคุณค่าคือการนำเสนอในแนวนี้จะต้องดูความสนใจระหว่างผู้ลงคะแนนเสียงซึ่งไม่คุ้นเคย หรือไม่รู้จักผู้ลงสมัครมาก่อนในขณะเดียวกันอาจมีข้อโต้แย้งว่าการรายงานเน้นเกมการแข่งขันนี้จะส่งผลลบไปได้เช่นกัน คือการนำเสนอในแง่มุมนี้จะเป็นการปิดบังประเด็นบางประเด็นซึ่งนั่นอาจทำให้ผู้สมัครได้รับการเลือกตั้งได้

อย่างไรก็ตามเมื่อมองในประเด็นหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพโดยธรรมชาติแล้วสื่อประเภทนี้จะนำเสนอข่าวหนักและมีแนวโน้มว่าจะนำเสนอข่าวสารการเลือกตั้งในประเด็นเน้นเกมการแข่งขันคือการแพ้-ชนะน้อยกว่าหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ ยิ่งไปกว่านั้นถ้าพิจารณาถึงประเด็นผู้อ่านของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่มีรายได้และการศึกษาสูง ซึ่งผู้อ่านกลุ่มนี้สนใจต่อประเด็นเน้นสาระมากกว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน

จากการศึกษาข่าวสารจำนวน 910 เรื่องโดยการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ คือ *เดอะเดลี เทเลกราฟ* (The Daily Telegraph), *เดอะซันเดย์ เทเลกราฟ* (The Sunday Telegraph), *เดอะการ์เดียน* (The Guardian), และ *เดอะออฟเซอร์เวอร์* (The Observer) ผลการวิจัยพบว่าร้อยละ 34 เป็นการนำเสนอแบบเน้นเกมการแข่งขัน และ ร้อยละ 66 เป็นรูปแบบการเน้นสาระ

หนังสือพิมพ์เดอะซันเดย์ เทเลกราฟ นำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันต่ำสุด และเสนอประเด็นสาระเป็นอันดับสูงสุดส่วนหนังสือพิมพ์เดอะการ์เดียนนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันเป็นสัดส่วนสูงสุดในขณะที่เดอะออฟเซอร์เวอร์นำเสนอเน้นประเด็นสาระต่ำสุด

นอกจากนั้นในการศึกษาการพาดหัวข่าว พบว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ โดยรวมแล้วนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันร้อยละ 36 และประเด็นสาระร้อยละ 64 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารและการพาดหัวข่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในประเด็นตัวแปร ช่วงเวลา พบว่า ในระยะใกล้วันเลือกตั้งสัดส่วนการนำเสนอเน้นประเด็นเกมการแข่งขันจะเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ประเด็นสาระลดลง แต่กระนั้นก็ตามในส่วนประเด็นเน้นสาระก็ยังปรากฏมากกว่าร้อยละ 50 คือประมาณร้อยละ 60.5

โดยสรุปแล้วจากงานวิจัยของ คีท ชินแคลร์พบว่าหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ (Prestige Press) นำเสนอประเด็นเน้นสาระมากกว่าประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน ซึ่งถึงแม้ว่าการอ่านอย่างผิวเผินจะพบประเด็นเน้นเกมการแข่งขันปรากฏเป็นจำนวนมากก็ตาม

จากงานวิจัยของ คีท ชินแคลร์ นั้นเป็นการศึกษาถึงความแตกต่างของการรายงานข่าวสารการเลือกตั้งระหว่างหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณตามบริบทสังคมตะวันตก ซึ่งมีความแตกต่างกับบริบทสังคมไทย

อย่างไรก็ตาม ในช่วงการเลือกตั้งต่อมา หลังจากงานวิจัยของ คีท ชินแคลร์ ได้มี ผู้ศึกษาการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ โดยการศึกษาจากรูปแบบการรายงานข่าวในลักษณะประเด็นเน้นเกมการแข่งขันและประเด็นเน้นสาระ แต่ผลการวิจัยกลับพบว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในหนังสือพิมพ์เน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระ ดังกรณีตัวอย่างจากงานของ เจมส์ เกลน สโตวาล (Stoval, 1988:443-446) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการรายงานข่าวการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ประธานาธิบดี สหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ.1984” ในงานวิจัยนี้กล่าวว่าม้งานวิจัยจำนวนหลายชิ้นก่อนหน้านี้ศึกษา พบว่าหนังสือพิมพ์มีแนวโน้มที่จะเสนอ “วิธีการ (Technique)” หรือ “ยุทธวิธี (Strategy)” ของการรณรงค์มากกว่าประเด็นเน้นสาระ (Issue or Substance) ผู้สมัครกล่าวเกี่ยวกับแผนการรณรงค์หาเสียงเพื่อตนเองหรือเกี่ยวกับการรายงานข่าวโพลล์ ซึ่งเป็นการดูว่าตนเองอยู่ในตำแหน่งหรือลำดับที่เท่าใดนอกจากนั้นผู้สมัครมักจะกล่าวถึงความมั่นใจในชัยชนะ หรือ เปอร์เซนต์ของการเป็นข่าวให้เหนือกว่าคู่แข่ง ประเด็นเหล่านี้จะปรากฏอยู่ในคอลัมน์ข่าวมากกว่าประเด็นเน้นสาระ และยิ่งไปกว่านั้น ตัวนักข่าวหรือบรรณาธิการจะให้ความสนใจในประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน ซึ่งเป็นยุทธวิธีในการได้เสียงและวิพากษ์วิจารณ์ในการนำเสนอข่าวสารมากกว่าประเด็นเน้นสาระ

งานวิจัยนี้ศึกษาถึงการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน 49 ฉบับ จากทุกเขตในประเทศ และทุกขนาดของการจัดจำหน่ายโดยศึกษาประเภทของข่าวที่ถูกเสนอต่อสาธารณะ และปริมาณรวมถึงคุณภาพของการรายงานข่าวเกี่ยวกับผู้สมัครประธานาธิบดี ปี ค.ศ.1984

ประเภทเรื่องราวของข่าวจะถูกแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ แหล่งข่าวที่เป็นพรรค ผู้สมัคร หรือองค์กรที่เกี่ยวกับพรรค ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ แหล่งข่าวที่ไม่ใช่ตามที่กล่าวมาเบื้องต้น เช่น องค์กรสิทธิสตรี จากการอภิปรายตามสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งงานวิจัยพบว่าการรายงานข่าวในส่วนที่เกี่ยวกับยุทธวิธีการรณรงค์หาเสียงเป็น 2 เท่าของ การรายงานข่าวเน้นสาระ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักข่าวหรือนักหนังสือพิมพ์ให้ความสนใจต่อประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานเบื้องต้นที่ว่าแหล่งข่าวจะให้ข่าวเกี่ยวกับเน้นเกมการแข่งขัน หรือยุทธวิธี การแพ้-ชนะมากกว่า แผนนโยบาย กอปรกับบรรณาธิการหรือนักข่าวก็ให้ความสนใจแก่ประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่า

ในกรณีของสังคมไทยนั้น มีการแบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์อย่างกว้างๆ เป็นแบบหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณเช่นกันคือ (หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจัดได้ว่าเป็นหนังสือพิมพ์ในเชิงปริมาณที่มียอดจำหน่ายสูงสุด และหนังสือพิมพ์สยามรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ในเชิงคุณภาพที่มียอดจำหน่ายสูงสุด) แต่ด้วยสถานการณ์แวดล้อม ปัจจัยทาง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่แตกต่างกันย่อมมีผลกระทบบถึงการทำหน้าที่รายงานข่าวสารที่แตกต่างกันไป หนังสือพิมพ์ยังไม่สามารถรวมตัวกันในทางวิชาชีพและปรับปรุงพัฒนาตัวเองได้มากนักซึ่งทั้งนี้เกิดจากปัญหาบางประการเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์สำหรับในสังคมไทยตามรายงานวิจัยพบว่า ปัญหาบางส่วนมาจากคุณภาพของหนังสือพิมพ์ปัญหาหนังสือพิมพ์ต้องแข่งขันกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนั้นยังพบว่าเนื้อหาข่าวยังมีน้อย ไม่ครอบคลุมเหตุการณ์ที่มีความสำคัญไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น,ระดับประเทศหรือระดับโลก เปรียบเทียบการสำรวจวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในกรุงเทพมหานครเมื่อปี 2514 กับการวิเคราะห์ใน พ.ศ2527 จะเห็นว่าเนื้อหาสำหรับข่าวยังมีปริมาณไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

รายชื่อหนังสือพิมพ์	ปี พ.ศ.	
	2514	2527
ไทยรัฐ	56.48	38.10
เดลินิวส์	40.10	37.43
บ้านเมือง	(ยังไม่ออก)	42.39
สยามรัฐ	26.27	39.13
มติชน	(ยังไม่ออก)	37.93
เดลินิวส์	(ยังไม่ออก)	51.46
แนวหน้า	(ยังไม่ออก)	55.71
ดาวสยาม	(ยังไม่ออก)	56.67
มาตุภูมิ	(ยังไม่ออก)	34.54
ข่าวสด	(ยังไม่ออก)	51.10
เศรษฐกิจการเมือง	(ยังไม่ออก)	52.54
ชาวไทย	57.30	(หยุดออกแล้ว)
ข่าวพาณิชย์	45.70	(ไม่ได้วิเคราะห์)
ไทยเดลี	59.63	(หยุดออกแล้ว)
ไทยเสรี	54.40	(หยุดออกแล้ว)
ประชาธิปไตย	77.23	(หยุดออกแล้ว)
พิมพ์ไทย	54.30	(หยุดออกแล้ว)
รวม	47.93	45.18

แต่ตรงกันข้าม เนื้อหาของข่าวกลับมีแนวโน้มที่ลดลงมาเล็กน้อย หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพเช่นสยามรัฐ อาจจะมีเพิ่มขึ้น แต่หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ คือ ไทยรัฐและเดลินิวส์กลับลดลง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าจำเป็นต้องเพิ่มเนื้อหาที่โฆษณาให้มากขึ้น เพราะถ้าดูตัวเลขรวมของเนื้อหาที่โฆษณาเปรียบเทียบกับการวิเคราะห์เนื้อหาทั้ง 2 ครั้งแล้วจะพบว่าเนื้อหาที่โฆษณาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 17.76 เป็นร้อยละ 25.24(พีระ จิระโสภณ,2531:78)

ข้อความดังกล่าวมาเบื้องต้นเป็นการศึกษาภาพรวมของหนังสือพิมพ์ในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณโดยแบ่งตามประเภทของข่าว (ข่าวหนัก และข่าวเบา) และรูปแบบการนำเสนอ แต่ในงานวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับข่าวการเมืองซึ่งเป็นข่าวหนักประเภทเดียวเท่านั้น โดยมุ่งพิจารณารูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ว่าจะมีทิศทางเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระในลักษณะใด ธรรมชาติการนำเสนอข่าวสื่อต้องนำเสนอเรื่องราวที่เป็นจริง(Fact) ในส่วนของการนำเสนอบทความ บทบรรณาธิการ และบทวิเคราะห์ทางการเมือง เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานของความเป็นจริง แต่ฉบับจะมีทิศทางเป็นของตนเอง อาจกล่าวได้ว่าประเด็น(เน้นเกมการแข่งขัน หรือ ประเด็นเน้นสาระ) ที่ปรากฏในข่าวเป็นการแสดงทิศทางของแหล่งข่าว ส่วนประเด็นที่พบในบทความจะเป็นการแสดงทิศทางของหนังสือพิมพ์ได้ประการหนึ่ง

สำหรับในงานวิจัยขั้นนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในรูปแบบข่าวและบทความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระ ในบริบทสังคมไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยได้แก่ ช่วงเวลา แหล่งข่าวที่ปรากฏในข่าว และสถานการณ์แวดล้อม มีผลต่อการนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระ เป็นไปในลักษณะใด

ในกรณีประเด็น “ช่วงเวลา” ซึ่งจากงานวิจัยของ คีท ซินแคลร์ พบว่ายิ่งช่วงวันใกล้รับสมัครรับเลือกตั้ง หนังสือพิมพ์จะนำเสนอเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากขึ้น ในขณะที่พบเป็นประเด็นเน้นสาระลดลง จากผลการวิจัยดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาตัวแปร ช่วงเวลาในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยว่าจะจะไปในทิศทางเดียวกัน หรือมีความแตกต่างกันในลักษณะใด ซึ่งกรณีดังกล่าวมีความสำคัญคือส่งผลกระทบต่อผู้รับสาร ถ้าสื่อนำเสนอประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงขึ้นและพบเป็นประเด็นเน้นสาระลดลง ดังงานวิจัยที่กล่าวมาเบื้องต้น อาจกล่าวได้ว่าประเด็นดังกล่าวจะสามารถส่งผลกระทบต่อทัศนคติต่อการเลือกตั้งได้ ดังจากการศึกษาของอัลมอนต์ และ เวอร์บา พบว่าความรู้สึกมีความสามารถทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย (Democratic competence) ซึ่งเป็นความรู้สึกทางการเมืองที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการมีข้อมูลข่าวสารที่เที่ยงตรงเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและกระบวนการทางการเมือง รวมทั้งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ข้อมูลข่าวสารในการวิเคราะห์ทำความเข้าใจกับปัญหาต่างๆ การที่บุคคลมี

ข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้นจะทำให้บุคคลมีการประเมินคุณค่าและกำหนดข้อตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ได้อย่างมั่นคงขึ้นเช่นในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งบุคคลที่ตัดสินใจว่าจะลงคะแนนเสียงผู้ใดในระยะใกล้ๆกับวันเลือกตั้งมักจะเป็นผู้ที่มีความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครหรือนโยบายต่างๆน้อยกว่าผู้ที่ได้กำหนดข้อตัดสินใจของตนไว้ล่วงหน้า ถ้าจะกล่าวโดยสรุปแล้ว การสื่อสารที่แต่ละบุคคลมีอยู่จะมีผลต่อการปรับตัวและ การเปลี่ยนแปลงในระบบการเมืองเช่นเดียวกับที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอื่นๆในสังคมนั่นเองข่าวสารการเมืองที่แต่ละบุคคลได้รับจะทำให้เกิดความรู้ทางการเมือง ความรู้สึกนึกคิดทางการเมือง ตลอดจนพฤติกรรมทางการเมืองที่แตกต่างกันออกไป (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2523 :21-22)

แหล่งข่าว จัดเป็นตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งดังกล่าว การวิจัย ของเจมส์ เกลน สโตวาล ซึ่งพบว่าแหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครมีแนวโน้มให้สัมภาษณ์ข่าวเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน(การแพ้ ชนะ การรณรงค์หาเสียงในเชิงช่วงชิงชัยเหนือคู่แข่ง) มากกว่า ประเด็นเน้นสาระ (นโยบาย หรือประวัติการทำงาน) ซึ่งเป็นแนวโน้มเดียวกับนักข่าวและบรรณาธิการต่างมีความสนใจต่อประเด็นเน้นเกมการแข่งขันมากกว่าประเด็นเน้นสาระ

ปรากฏการณ์ทางการสื่อสารการเมืองที่เห็นได้ชัดเจนในกรณีสื่อมวลชนมีอิทธิพลในการส่งผลกระทบต่อผู้เปิดรับสื่อพบว่าบุคคลบางประเภทมีอิทธิพลในการส่งผลกระทบผ่านสื่อมวลชน โดยเฉพาะตัวนักการเมืองกับนักข่าว โดยสื่อมวลชนในออสเตรเลียเป็นตัวอย่างอันดีในที่นี้สามารถชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของนักการเมืองและการใส่สีสันของนักข่าว กล่าวคือ กว่า 1/4 ของข่าวสารการเมือง ได้รับการชี้แนะเป็นประเด็นโดยนักการเมือง(เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ และแสดงผลงานของตัวเอง)จำนวนที่เหลือ 3/4 ของข่าวสารการเมืองถูกแต่งเติมเสริมต่อประเด็นโดยนักหนังสือพิมพ์ ยิ่งกว่านั้นปรากฏว่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของข่าวสารการเมืองแทบจะเหมือนต้นฉบับหรือข่าวแจกจากนักการเมือง และร้อยละ 25 ของข่าวสารการเมืองถูกเขียนขึ้นเองโดยนักหนังสือพิมพ์ จากการค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่านักการเมืองเป็นผู้เริ่มต้นในการสร้างข่าว และหนังสือพิมพ์จะเป็นผู้ขยายความเนื้อหาสาระ (Ward, 1991 อ้างถึงในสุรพงษ์ โสธนะเสถียร , 2530 :215)

จากข้อความเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาแหล่งข่าวที่จะส่งผลกระทบต่อการนำเสนอเนื้อหาเป็นประเด็นต่างๆดังกรณีต่อไปนี้

1. กรณีแหล่งข่าวโดยทั่วไปที่สื่อสามารถสัมภาษณ์เมื่อพบโดยไม่มีกำหนดหมาย และสื่อก็มีได้ระบุชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้โดยรวมถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือแม้กระทั่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งประชาชนโดยทั่วไปก็ตาม ถ้านั่งสื่อพิมพ์สัมภาษณ์แหล่งข่าวโดยไม่เจาะจงแหล่งข่าวว่าต้องเป็นใคร อาจกล่าวได้ว่าประเด็นที่ปรากฏจากแหล่งข่าวเหล่านี้เป็นประเด็นที่เกิดจากแหล่งข่าวอย่างแท้จริงมิได้เกิดตามสถานการณ์แวดล้อม หรือเป็นไปตามทิศทางที่สื่อต้องการ

2. กรณีแหล่งข่าวกลุ่มที่สื่อเจาะจงโดยมีการนัดสัมภาษณ์หรือระบุว่าต้องเป็นบุคคลนั้นเท่านั้น เพื่อให้ได้ข่าวในประเด็นที่ตนต้องการ ในกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่าสื่อมีเจตนาเลือกนำเสนอในประเด็นต่างๆ เพื่อขายข่าวซึ่งถ้าสื่อนำเสนอประเด็นตามแหล่งข่าวประเภทนี้โดยมิได้พิจารณาอย่างรอบคอบ อาจส่งผลทำให้สื่อตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของแหล่งข่าวได้ กรณีดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงผู้รับสารไปด้วย เช่นถ้าแหล่งข่าวมุ่งให้ข่าวสารเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขันเกี่ยวกับการแพ้ ชนะ เกี่ยวกับการให้ร้ายป้ายสีฝ่ายตรงข้ามหรือการจัดอันดับว่าใครอยู่ในตำแหน่งที่เท่าใด ประเด็นดังกล่าวอาจส่งผลสังคมหลงกระแสไปตามแหล่งข่าวได้ซึ่งในท้ายที่สุดส่งผลต่อการเลือกตั้ง

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารการเมือง สุรพงษ์ โสภนะเสถียร(2530)กล่าวว่า สถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งที่มีการเลือกตั้งเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารการเมือง จากข้อความข้างต้นทำให้ผู้วิจัยคาดว่า สถานการณ์แวดล้อมจะส่งผลต่อเนื้อหา ข่าวสารการเมืองเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือ ประเด็นเน้นสาระ

จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น เป็นเหตุให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงรูปแบบการรายงานข่าวสารการเลือกตั้งในบริบทสังคมไทยซึ่งนำไปสู่วัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปริมาณเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯกรุงเทพมหานครในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน และ ประเด็นเน้นสาระ

2. เพื่อศึกษาช่วงเวลาที่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งเป็น ประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือ เน้นประเด็นเน้นสาระ
3. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของแหล่งข่าวที่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือ ประเด็นเน้นสาระ
4. เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของแหล่งข่าวที่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือ ประเด็นเน้นสาระ

ปัญหาคำวิจัย

1. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีปริมาณการนำเสนอข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่าฯ กทม. มากน้อยเพียงใด ในลักษณะใด
2. ช่วงเวลาที่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือ ประเด็นเน้นสาระ ในลักษณะใด อย่างไร
3. แหล่งข่าว มีอิทธิพลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือ ประเด็นเน้นสาระในลักษณะใด อย่างไร
4. สถานการณ์แวดล้อม มีอิทธิพลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือ ประเด็นเน้นสาระในลักษณะใด อย่างไร

ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

1. ช่วงเวลาในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งส่งผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้ง ยิ่งใกล้วันกำหนดการเลือกตั้งมากเท่าใด หนังสือพิมพ์มีทิศทางการนำเสนอเนื้อหาประเด็นเน้นเกมการแข่งขันสูงขึ้น และประเด็นเน้นสาระลดลง

2. แหล่งข่าว ของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือประเด็นเน้นสาระ
3. สถานการณ์แวดล้อม ไม่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งในหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกันเป็นประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือประเด็นเน้นสาระ

นิยามศัพท์

ข่าวสารเลือกตั้ง หมายถึง ข่าวและบทความที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และ สยามรัฐ ทุกหน้าซึ่งนำเสนอเกี่ยวกับข่าวสารการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.ซึ่งหนังสือพิมพ์ ทั้ง 2 ฉบับต่างมี ระยะเวลาการออกจำหน่าย อยู่ในวงครอบคลุมการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.ตั้งแต่ครั้งที่ 1- 5

ปริมาณข่าวสารเลือกตั้ง หมายถึง จำนวนชิ้นและจำนวนคอลัมน์นิ้ว ซึ่งได้จากการวัดเนื้อที่ข่าว บทความในการเสนอข่าวสารการเลือกตั้งของหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ และ สยามรัฐ

การเลือกช่วงเวลาการรณรงค์ ตั้งหมายถึง ระยะเวลาวันเลือกตั้ง 60 วันก่อนกำหนดวันเลือกตั้งในแต่ละครั้ง ตามมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 บัญญัติให้จัดการเลือกตั้งใหม่ ภายใน 60 วันนับแต่วันสิ้นสุดวาระ

สถานการณ์แวดล้อม หมายถึง สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงที่มีการเลือกตั้งผู้ว่าฯกทม.ในแต่ละครั้งเช่นสถานการณ์ทางการเมือง การแข่งขันหาเสียงระหว่างพรรคการเมือง ผู้สมัครที่ปรากฏเป็นข่าวเกี่ยวเนื่องกับการเลือกตั้ง

ประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หมายถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของการแข่งขันเพื่อชิงชัยชนะเหนือคู่แข่ง โดยกำหนดลักษณะประเด็นดังนี้

- 1.1การรายงานข่าวโพลในลักษณะแข่งขันเปรียบเทียบ ระหว่างผู้สมัครพรรคที่มุ่งเน้นการทำนายผล แพ้- ชนะ ตัวอย่างเช่น

ชินวัตรโพล			
ผลการเลือกตั้งและคะแนนที่คาดว่าจะได้			
หมายเลข	ชื่อ	จำนวนเขตที่ชนะ	คะแนนที่จะได้
2	นาย อากร ชุนตระกูล	-	40,000-50,000
4	พลตรีจำลอง ศรีเมือง	5	510,000-530,000
5	นาย พิจิตต รัตตกุล	4	470,000-490,000
6	ร.อ.กฤษฏา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา 1-2		180,000-190,000

1.2. การรายงานข่าวสารในประเด็นยุทธวิธีที่ใช้ในการรณรงค์หาเสียงซึ่งเป็นการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับพรรค ผู้สมัคร เช่น การชี้คุณลักษณะของผู้สมัคร บทบาทของผู้สมัครกล่าวแก้ หรือการ ปกป้องตนเอง การขอโอกาส กิจกรรมที่ทำได้เพิ่ม คะแนนเสียง การให้ภาพพจน์แก่ผู้สมัครพรรค โดยไม่มีการกล่าวถึงนโยบาย ตัวอย่างเช่น

“จำลอง ใช้สโลแกนใหม่เลือกคนจนแบกะดินเคยชกพญาอินทรี

...จำลองเป็นสินค้าแบกะดินซึ่งสามารถรับรู้สภาพที่แท้ของคนจนซึ่งพรรคการเมืองหอคอยงาช้างคงทำไม่ได้ถึงตนจะเป็นนกกระจอกแต่ก็ชกพญาอินทรีมาแล้วเผยจะเข้าไปเปลี่ยนรสนิยมของข้าราชการให้เลิกทำตัวเป็นคนรสนิยมสูงแต่รายได้ต่ำเลิกเป็นคนโกงกินและแยบกลับพรรคการเมืองว่า “ปัญญาอ่อน” เหาหน้าผู้ว่าฯ มาเป็นนโยบายแถมยังเขยริบตั้งรองผู้ว่าฯ ทั้งๆที่ยังไม่รู้ว่าจะได้รับเลือกตั้งหรือไม่...”

1.3. การรายงานข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการรณรงค์หาเสียง เช่น สภาพทั่วไปที่เกิดขึ้นในช่วงการรณรงค์การเลือกตั้ง การซื้อเสียง การฆาตกรรมหัวคะแนน ซึ่งมุ่งเน้นการแพ้-ชนะ หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ดังตัวอย่าง

...การหาเสียงเพื่อชิงตำแหน่งผู้ว่าฯกทม. กับสมาชิกสภากทม. ซึ่งกำหนดจะมีการเลือกตั้งกันในวันที่ 14 พฤศจิกายนปีนี้กำลังอยู่ในช่วงที่ดุเดือดที่สุดเท่าที่แต่ละพรรคแต่ละฝ่ายต่างก็พยายามจัดเอาความชั่วร้ายของฝ่ายตรงข้ามมาโจมตีกันอย่างรุนแรงหรือบางทีก็ตั้งข้อหาหรือให้ร้ายป้ายสีอีกฝ่ายหนึ่งจนกระทั่งดูเหมือนว่าพรรคการเมืองแต่ละพรรค กลุ่มการเมืองแต่ละกลุ่มหรือเอกชนแต่ละคนที่เข้าไปมีบทบาทในการแข่งขันครั้งนี้เต็มไปด้วยความชั่วร้ายเล่ห์กะเท่ ไม่มีใครเลยที่สมควรได้รับการเลือกตั้ง..."(บทบรรณาธิการ,สยามรัฐ 9 พ.ย.2528)

ประเด็นสาระหมายถึง ประเด็นดังต่อไปนี้

- 1.1 การนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายขององค์กรพรรค ผู้สมัคร เช่น นโยบายทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง
- 1.2 ประวัติและคุณสมบัติของผู้สมัคร

"พล.ต.จำลอง ศรีเมือง หมายเลข 5 พรรคพลังธรรม

...ประวัติ อายุปัจจุบัน 55 ปี จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อย จปร. รุ่น 7 เคยเป็นเลขาธิการนายกรัฐมนตรีในสมัย พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกฯเป็นผู้ที่ได้รับฉายาว่า"มหา"หลายมหาเราจะเป็นผู้ถือศีลกินเจเคยดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯกทม.สมัยที่แล้วนโยบายทำกรุงเทพฯ ให้น่าอยู่ด้วยไม้ดอกไม้ประดับจะบริหารกทม.โดยจะบริการประชาชนทุกระดับด้วยความจริงใจไม่เพ้อฝัน คิดว่าจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพราะรู้ถึงปัญหาและรู้ถึงการแก้ปัญหาเพราะจากประสบการณ์ 4 ปีที่ผ่านมาจึงได้เปรียบ "สสารไม่หายไปจากโลกฉันใด หาบเร่แผงลอยก็ไม่หายไปจากโลกฉันนั้น"ก็ต้องทำการให้ผู้ซื้อและผู้ขายอยู่ร่วมกันโดยปลอดภัย

ประเด็นอื่นๆหมายถึง ข่าวสารเลือกตั้งที่ไม่ใช่ทั้ง 2 ประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น แต่เป็นประเด็นเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ได้แก่ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ให้ในระหว่างการเลือกตั้ง ในที่นี้หมายถึงการให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ การศึกษา หรือราวที่เป็นจริง เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง สถิติต่างๆเกี่ยวกับการเลือกตั้งในอดีต ข้อเสนอแนะเมื่อไปลงคะแนนเสียง การเชิญชวนไปใช้สิทธิ การเตรียมการของศูนย์อำนวยความสะดวกเลือกตั้ง มาตราการป้องกันทุจริตระหว่างการหาเสียง

“...นายประเสริฐ สมะลาภา ปลัดกทม.ได้เป็นประธานในการปล่อยขบวนรถณรงค์เชิญชวนประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งของ 7 สำนักงานเขตในกลุ่มมูรพาคือบางเขน ดอนเมือง บางกะปิ มีนบุรี หนองจอก ลาดกระบังและบึงกุ่มซึ่งประกอบด้วยรถแฟนตาซี 50 คันแต่ละคันตกแต่งอย่างสวยงามมีขบวนแห่กลองยาวและวงดุริยางค์ของเด็กนักเรียนรวมทั้งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ แบบเคลื่อนที่เพื่อได้ตรวจสอบรายชื่อถึงหน้าบ้าน...”(ไทยรัฐ 25 พ.ค.2539)

แหล่งข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครหมายถึงผู้ให้สัมภาษณ์ข่าวสารต่อผู้สื่อข่าวหรือผู้รายงานข่าวซึ่งผู้ให้ข่าวสารในกลุ่มนี้เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งและมีผลได้หรือเสียต่อคะแนนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง ในที่นี้ได้แก่ผู้สมัครผู้ร่วมรณรงค์ในการหาเสียง พรรคการเมืองที่ผู้สมัครสังกัด

แหล่งข่าวที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครหมายถึงผู้ให้สัมภาษณ์ข่าวสารแก่ผู้สื่อข่าว ซึ่งบุคคลเหล่านี้ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการลงแข่งขันรับเลือกตั้งหรือช่วย การเตรียมการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สมัครที่จะทำให้ผู้สมัครแพ้หรือชนะ ซึ่งในที่นี้ได้แก่

- ก. กลุ่มผู้สื่อข่าวหรือสื่อมวลชน ซึ่งในที่นี้สื่อมวลชนไม่ได้ทำหน้าที่ เป็นเพียงสื่อกลางเท่านั้นแต่หมายรวมถึงตัวสื่อเป็นแหล่งข่าวเองที่รายงานสรุปสถานการณ์ต่างๆเพื่อนำเสนอด้งปรากฏเป็นข่าว
- ข. องค์กรอิสระต่างๆ เช่นสถาบันการศึกษา ประชาชนทั่วไป
- ค. ข้าราชการในสังกัดกตทท. ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้ง และประชาชนทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้สมัครดังกล่าวแล้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบปริมาณข่าวสารเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานคร ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่มีต่อประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือ ประเด็นสาระ
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาการรณรงค์หาเสียงกับการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้งที่มีต่อประเด็นเน้นเกมการแข่งขันหรือประเด็นเน้นสาระ
3. เพื่อทราบถึงอิทธิพลของแหล่งข่าว สถานการณ์แวดล้อม ที่มีต่อการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารเลือกตั้ง ในประเด็นเน้นเกมการแข่งขัน หรือประเด็นเน้นสาระ